

1 tó, 3 ország

ZEPPELINEK ÉS CÖLÖPHÁZAK

Németül Bodenseenek hívják, franciául Lac de Constance-nak, magyarul hol Bodeni-tónak, hol Boden-tónak. Kellemes éghajlatának köszönhetően Közép-Európa harmadik legnagyobb tavánál már a kőkorszak lakói megtelepedtek, ma pedig három ország osztozik rajta békésen: Ausztria, Németország és Svájc.

Mindig lenyűgöz a tapasztalat, hogy ahány természetes víz, annyiféle színű. A Duna, mint Johann Strauss óta tudjuk, kék, a Tisza szőke, vagyis barnássárga a benne hordott homoktól, a Balaton halvány zöldesszürke, a mediterrán tenger azúr és aranyszínű, a Balti-tenger szürkés-kék. A holland csatornák vize sötétzöld, a Genfi-tóé élénk sötétkék, a Boden-tóé pedig olyan tiszta, mély türkizkék, hogy amikor megállok Konstanzban a kikötőben, a pápát és a császárt egyaránt lóvá tevő, dús keblű kurtizán, Imperia szobra

mellett, alig hiszem el, hogy víz lehet ennyire kék. A látvány közelről ugyanilyen valószerűtlen: amikor később keresztülhajózunk rajta Bregenzből Lindauba, az az érzésem támad, ha belemeríteném a kezem, tintakéken húznám ki.

TÁJ A MAGASBÓL

A legszebb kilátás a tóra azonban a magasból nyílik. Hogy erről személyesen győződhessünk meg, arra az egyik megoldás az, ha Bregenzben a Pfänderbahn nevű lanovkával fellibegözünk 1064 méter magasra, és ahogy egyre feljebb halad velünk a felvonó, mintha kitágulna egy kamera látószöge, fokozatosan kinyílik előttünk a táj. Ha azután odafent kísértélünk a Rajnavölgy nevét viselő teraszra, mint eleven térkép,

úgy terül el előttünk a leginkább egy óriási halra emlékeztető tó és a környéke. Odalent, a tó keleti csücskénél Vorarlberg tartomány fővárosa trónol büszkén, a parton tarka jelenetekkel telifestett falú, középkori házaival, magas tornyú templomaival, forgalmas kikötőjével és híres tószínpadával, ahol az idén a koronavírus miatt elmaradt fesztivált néhány rövidebb koncert helyettesítette a „minden rendben lesz” jelszó jegyében.

Bal kéz felől a Rajna ömlik a tóba, hogy átfolyva rajta folytassa az útját Schaffhausen felé, és ott Európa egyik legnagyobb vízesését formázva zuhogjon alá a sziklákon. Mögötte az Alpok hegycsúcsai nyújtóznak az ég felé, míg a svájci oldalon Sankt Gallen, amelynek a nevét a magyar diákok a kalandozásokról tanulva ismerik meg. Én legalábbis

Bregenzben a Pfänderbahn
1064 méter magasra
visz fel, onnan rálátunk
az egész tóra

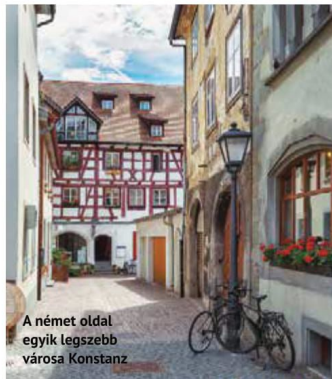
Unteruhdingen cölöpházai az ötezer évvel ezelőtt itt élt emberek világát idézik fel

Lindau kikötőjét
kőoroszlán őrzi

Bregenz népszerű helyszíne
a tóparti sétány

A német oldal
egyik legszebb
városa Konstanz

A szentgalleni kaland című legendában olvastam először róla. A történet szerint 926-ban a portyázó magyarok felbuktak a városka bencés kolostorában, ahonnan érkezésük hírére az összes barát elmenekült, kivéve egy bizonyos

Titkos tippek a tó körül

Az élet sója blog és A Bodeni-tó – Több mint útikönyv szerzője, Bagó Tünde kilencedik éve él itt. Néhány kevéssé ismert látnivalóra hívja fel a figyelmünket.

1. Salemi kastély és majmpark (Németország)

Az északi parton, Salem településen a középkorban szerzetesek alapítottak kolostort és hoztak létre műhelyeket. Egykori lakóhelyükön ma internátus működik, az apát kastélyában sokáig a badeni nagyherceg leszármazottai éltek, ma múzeum. A barokk kastély és kert, a környék legnagyobb gótikus temploma és a tűzoltókiállítás mellett a régi műhelyekben mai mesterek varázsolják el a látogatókat: megnézhetjük, hogyan készül az aranygyűrű, és betekinthetünk a kovácsok, fafaragók világába is. Az innen pár kilométerre található Affenberg húszhektáros területén több mint kétszáz berber makákót figyelhetünk és etethetünk közvetlen közelről.

Heribáld testvért. Ő nem félt a magyaroktól, sőt még a kolostor pincéjében őrzött borral is megitta őket, ezért a lovasok nem bántották, a szerzetes pedig feljegyzéseket készített a kalandozók szákasairól.

Arra, hogy madártávlatból gyönyörködhesünk a Bodeni-tóban, a másik lehetőséget a német oldalon fekvő Friedrichshafenben kínálják. Innen valódi Zeppelin fedélzetén tehetünk sétarepülést, 300 méter magasból nézve le a kék víztömegre, a sirályokra, a part menti városkák gerendavázas középkori házaira. Amikor a Lindauba tartó hajó fedélzetén állva megpillantottam a fölöttünk elzúgó, jellegzetes külsejű léghajót, először nem hittem a szememnek, végére nem mindennapi dolog, hogy Zeppelinek röpködjenek az ember feje fölött. Aztán kapcsoltam: ezen utazni itt igazán stílusos kaland, hiszen a feltalálója, Ferdinand von Zeppelin gróf Konstanzban született, és amit tudni lehet a találmányáról, azt a témának szentelt friedrichshafeni múzeumban megtudhatjuk. Én például harci gépnek hittem, holott eredetileg civil felhasználásra épült, és

2. Dornbirn (Ausztria)

Néhány kilométerre Bregenzől fekszik Dornbirn városa, ahol meglátogathatjuk a világ legjelentősebb Rolls-Royce múzeumát. Itt az uralkodók és hírességek autói mellett a tulajdonos műhelyébe is bepillantathatunk. A múzeum közelében induló túraútvonal a Rappenloch-szurdokon át a Staufenseehez kalauzot el minket, ahol a hatalmas kővek és a zöld vízi tó kiváló helyet biztosít a nyugodt piknikezéshez. Emellett libegővel hódíthatjuk meg a Karren-hegyet, ahonnan a Rajna torkolatáig is ellátni.

3. Almvilág Arbonban (Svájc)

A környék leghíresebb gyümölcse az alma, amelyből a Möhl család is csaknem 125 éve készíti a legfinomabb innivalókat. A svájci Arbon település mellett székelyükön nemrég nyitották meg az új látogatóközpontot, ahol a kóstolás és vásárlás mellett megismerhetjük az almatermesztés és almalégyártás történetét és jelenlegi folyamatát. Az almabor és a cider mellett a bárban regionális finomságokat kóstolhatunk meg.

ÚTITÁRS

az első útját jóval az első világháború kitörése előtt, 1909. május 26-án tette meg.

HÁZAK A VÍZ FÖLÖTT

Odafentről jól látszanak azok a különleges építmények is, amelyek felkerültek az UNESCO világörökségi listájára: az unteruhdingeni cölöpházak építmények. Az újkőkorszakbeli családok valamikor i. e. 3900 körül telepedtek meg a tó északi partján, és néhány év múlva már vagy ötven, a vízbe vert cölöpekre épült faház alkotott itt falut. Nem sokkal később tűzvész pusztította el a települést, aminek a falusiak aligha örültek, a modern kori kutatók annál inkább, az iszap ugyanis megőrizte az elégett maradványokat: elszenesedett textileket, ételmaradékokat, rézből és kagylóból készült ékszereket, mészsző gyöngyöket, szerszámokat. A további kutatások alapján felépítették egy sor, az eredetihez minél hasonlatosabb házat, így igazi kő- és bronzkori skanzen született meg a tóparton.

A deszkákból rakott stégeken, a jellegzetes faillatú házak között sétálva nagyon könnyű visszautazni az időben, és elképzelni, hogy én is itt élek a faluban, fatörzsből vajt csónakon szellem át

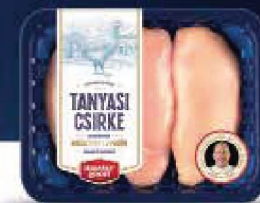
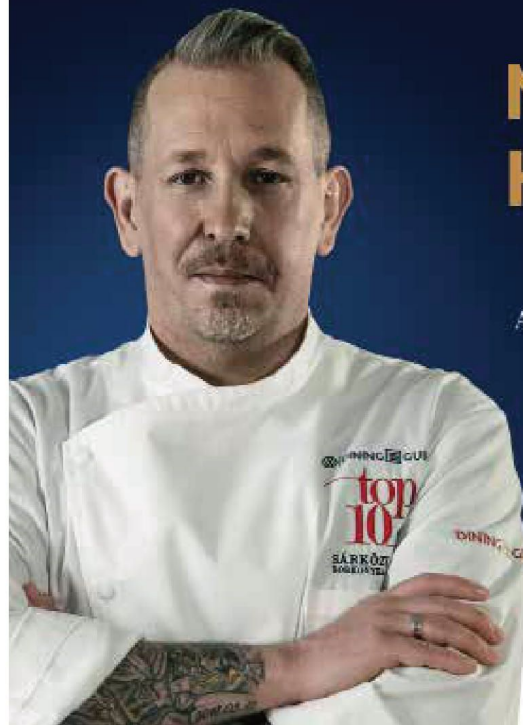
a tavat, vízimadárira lesek a nádasban, cserépedényt készítek, szövetet szövök csalánrostokból meg gyapjúból. A lehetőség mások fantáziáját is megmozgatta, 2006 nyarán az egyik német tévécsatorna ideküldött hét felnőttest és hat gyereket, hogy próbálják ki, hogyan élhetnek két hónapon át áram, telefon, fogkefe és a modern élet egyéb kellékei nélkül. A kísérlet alapján született meg a Kőkorszak. Úgy élni, mint 5000 évvel ezelőtt című dokumentumfilm, amely annyit mindenképpen bebizonyított, hogy a neolitikum lakójának lenni nem volt gyerekjáték. A stábnak többször bele kellett avatkozni a gondosan felkészített szereplők életébe, például polifoam matracot hoztak nekik, amikor hidegre fordultak az éjszakák, vagy műanyag lemezzel szigetelték az esőben menthetetlenül beázó tetőt.

Mielőtt útnak indultunk volna a Bodeni-tóhoz, egész hosszú listát készítettem, mi mindent szeretnék megnézni, Mainau szigetéről Reichenau középkori templomát a Hohenzollern-kastélyt és Hagenwil vízi várát. Ezek végül kimaradtak a programból, ám ez csak annyit jelent, hogy még vissza kell jönnöm ide.

Mörk Leonóra

MINŐSÉG ÉS HAGYOMÁNY

KERESSE A MEGÚJULT CSOMAGOLÁSÚ
MASTER GOOD TANYASI CSIRKÉT
A LEGNAGYOBB ÉLELMISZERBOLTOKBAN!

FOTÓ: GETTY IMAGES